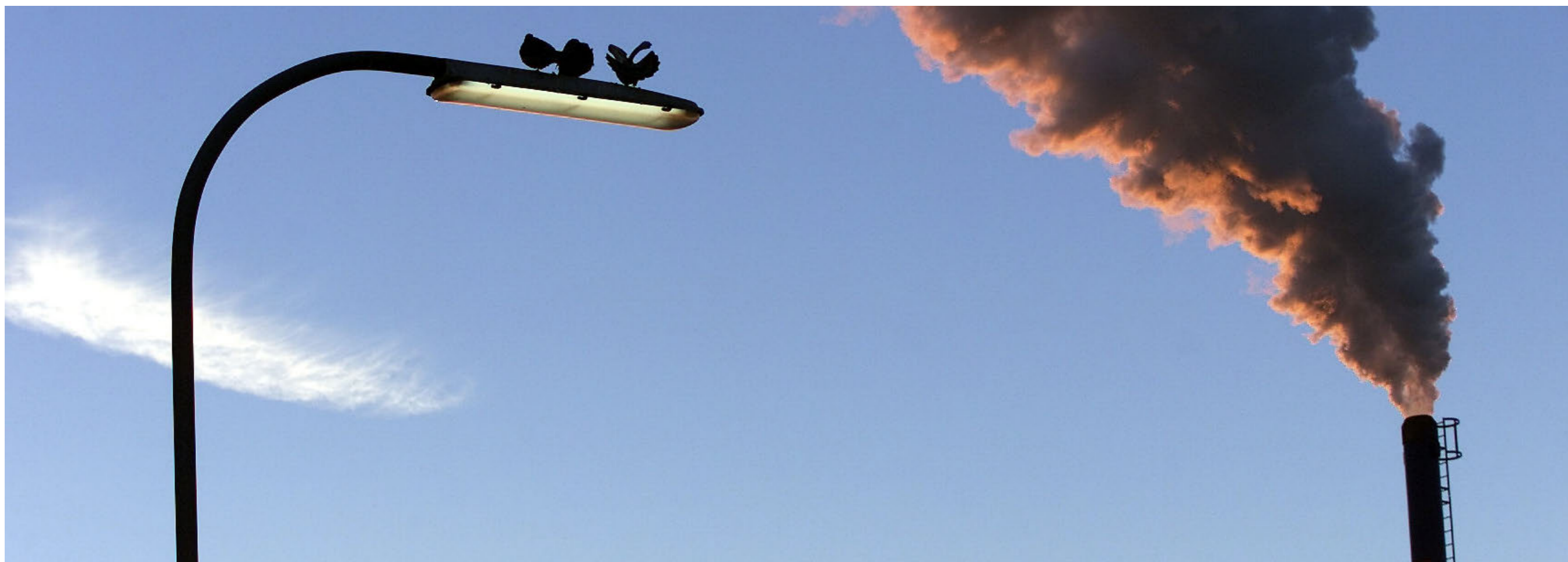

61 % af amerikanere mellem 18 og 29 år ser primært tv via streamingtjenester på nettet

5 % af amerikanere over 65 år ser primært tv via streamingtjenester på nettet

Kilde: Pew Research Center

OPVARMNING. Ser man foran sig afviklingen af den globale opvarmning som et smertefrit teknologisk fix, gør man regning uden vært, skriver analysens to forfattere. Arkivfoto: Thomas Borberg

CO₂. Her er regningen til Danmarks unge

Håbet om at afværge den globale opvarmning ved et teknologisk fix er behæftet med enorme risici og udgifter.

ANALYSE

GREGERS ANDERSEN OG
STEFAN GAARSMAND JACOBSEN

Siden 1950 har menneskeheden i accelererende omfang brugt atmosfæren som deponeringsrum for CO₂ og andre drivhusgasser. Regningen for deponeringen har den skubbet foran sig, for kun i ny og næ at afdrage en smule, når den er blevet presset til det.

Men sådan kan det ikke blive ved. Med den globale opvarmning buldrende derudad og flere og flere klimakatastrofer i sigte, der vil efterlade milliardregninger til forsikringselskaber, byer og stater, er jagten på teknologiske løsninger for længst gået ind.

Især blandt liberale politikere, me-

ningsdannere og erhvervsledere hersker der en vis teknologi-optimisme. Men ser de foran sig afviklingen af den globale opvarmning som et smertefrit teknologisk fix, gør de regning uden vært.

Det er det klare budskab i en videnskabelig artikel, som klimaforskningens *grand old man* James Hansen og kolleger udgav tidligere i år. Artiklen udpeger tre fundamentale problemer ved troen på, at den globale opvarmning enten kan afbødes eller helt afværges med teknologi.

For det første eksisterer der for nuværende ikke nogen færdigudviklet teknologi, der kan klare opgaven. For det andet vil det blive ubegribeligt dyrt at anvende en sådan teknologi. Også selvom man spreder udgiften over en hel menneskealder. Og endelig er der for det tredje absolut ingen garanti for, at teknologien vil virke tilstrækkeligt. Uanset hvor mange penge verdenssamfundet så propper i den.

Hansen og hans kolleger konkluderer derfor, at det er yderst uklogt at satse på et teknologisk fix. Ganske enkelt fordi det for nuværende svarer til at deponere alt håb for fremtiden i en fantasiteknologi, der formentlig ikke vil være så fantastisk i virkeligheden.

Samtidig er der langtfra tale om en byrde, som vil hvile på alle med den samme vægt. Hansen og co. fremhæver, hvordan satsningen på et teknologisk fix meget vel kan få en særlig negativ betydning for klodens unge.

Det er nemlig ikke bare dem, der primært vil skulle leve med resultaterne af satsningen – og dermed også med konsekvenserne af et eventuelt fejlslagen fix. Det vil også være dem, der vil skulle dække størsteparten af satsningens helt enorme økonomiske omkostninger.

I ARTIKLEN vurderes den globale pris for et teknologisk fix at kunne lande på helt op til 6,7 billioner dollars om året frem til år 2100. Det svarer til, at verdens lande over de næste 80 år vil modtage en astronomisk regning på ca. 42 billioner dan-

ske kroner hvert eneste år. Umiddelbart er det beløb så stort, at det kan være svært at forstå. Men deler vi det op på den

danske del af verdensøkonomien, bliver det mere gennemskueligt. Så svarer det nemlig til en fast årlig offentlig udgift på næsten 15 milliarder kr.

Til sammenligning ender udgiften for metroringen i København på ca. 25 milliarder efter byggeriet de næste 10 år. Men i modsætning til metron, som gik i gang for et par år siden, vil pengene til et teknologisk fix kun gå til at udbedre skaden fra fortsat CO₂-udledning.

Et andet interessant sammenligningspunkt er forårets politiske aftale om at genopbygge olieproduktionen i Tyra-feltet. Samtlige partier – med undtagelse af Alternativet og Enhedslisten – stemte for

genopbygningen af Tyra og begrundede det med en stor gevinst til statskassen, men udgifterne til et teknologisk fix slår dybt ind i det rationale.

Tilbage i foråret lød det således, at den statslige gevinst ved at genopbygge Tyra frem til 2042 ville være et samlet provenu på 26 milliarder kroner. Men det er altså nærmest peanuts sammenlignet med det, som et teknologisk fix risikerer at koste Danmarks unge.

DER ER SELVFLGELIG enorm usikkerhed forbundet med at beregne, hvad den globale opvarmning kommer til at koste i fremtiden. Vi må derfor forstå, hvorfor velansete forskere som Hansen og co. alligevel gør forsøget.

En ting er nemlig usikkerhed omkring konkrete omkostningsforhold. Noget andet er grundlaget for at vurdere disse omkostningsforholds sandsynlige proportioner.

Sagt på en anden måde har Hansen og hans kolleger et klart indblik i, hvilke forandringer verden går i møde. Vi bør derfor også tage dem yderst seriøst, når de advarer om risikoen ved yderligere global opvarmning. For det er en risiko, der ikke bare handler om enorme penge-

mængder, men om menneskers, dyrs og samfunds overlevelse.

Faktisk har Hansen på grund af denne risiko valgt at tage et ret utraditionelt skridt for en forsker. Siden 2015 har han sammen med en gruppe unge forsøgt at sagsøge den amerikanske stat for ikke at føre en tilstrækkelig klimapolitik. Gruppen hedder Earth Guardians og har for nylig fremprovokeret reaktioner fra Trumps administration, der nu aktivt forsøger at stoppe søgsmålet.

Gruppens udgangspunkt er, at der som minimum er brug for en global årlig CO₂-nedsikring på 3 pct. Dét ud fra devisen, at jo længere verden venter med at skære ned på CO₂-udledningen, des større vil procentsatsen blive.

Til sammenligning er CO₂-udslippet i Danmark for nylig vendt fra at være faldende til en let stigning. Også i Danmark må de unge altså se til, mens deres demokratisk valgte repræsentanter lader regningen for den globale opvarmning hobe sig op.

Gregers Andersen er uddannet Kulturforsker fra Københavns Universitet. Stefan Gaarsmand Jacobsen er adjunkt ved Roskilde Universitet